

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/379/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112232825
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112232825.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Harbutu a členov senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Márie Malíkovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanej: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 19. februára 2014 č.k. 8C/250/2012-62, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra v ním označených exekučných konaniach. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa svojou žalobou domáhal od žalovanej náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že bol účastníkom exekučného konania vedeného na Okresnom súde Nitra proti povinnej Anne Borovičkovej, v ktorom súdny exekútor predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom a požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný k jej posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej doby, čo charakterizoval ako nesprávny úradný postup vzniknutý nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, ako aj vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok. Nakoľko žalobca sa aj v ďalších konaniach domáhal voči žalovanej rovnakého nároku, keď v každom konaní bola jeho výška iná, z dôvodu hospodárnosti podľa § 112 ods. 1 OSP spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp.zn. 8C/250/2012, 8C/255/2012, 8C/256/2012, 8C/260/2012, 8C/262/2012, 8C/264/2012 s tým, že ďalej konanie bude vedené pod sp.zn. 8C/250/2012. Z hľadiska skutkového stavu mal zo spisu sp.zn. 8C/250/2012 za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 19Er/524/2010 bola dňa 15. 07. 2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava, ktorá bola uznesením zo dňa 21. 02. 2011 č.k. 19Er/524/2010-9 zamietnutá a uznesením zo dňa 20. 07. 2011 bola exekúcia zastavená. V konaní pod sp.zn. 8C/255/2012 si žalobca uplatnil majetkovú škodu vo výške 1.494,98 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 299 eur, pričom z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 9Er/466/2010 vyplýva, že dňa 23. 06. 2010 doručil súdny exekútor

exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave a žiadosť súdneho exekútora bola uznesením exekučného súdu zo dňa 23. 04. 2011 č.k. 9Er/466/2010-12 zamietnutá. V konaní pod sp.zn. 8C/256/2012 si žalobca uplatnil majetkovú škodu vo výške 125 eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 894,34 eura za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnej veci sp.zn. 27Er/17/2011, podľa ktorého súdny exekútor doručil súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 14. 01. 2011 a táto bola uznesením exekučného súdu zo dňa 31. 01. 2011 zamietnutá. Obdobne v konaní pod sp.zn. 8C/260/2012 si žalobca uplatnil majetkovú škodu vo výške 125 eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 330 eura v súvislosti s exekučným konaním Okresného súdu Nitra pod sp.zn. 18Er/529/2010, kde bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 09. 01. 2009, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok a dňa 20. 01. 2009 bolo vydané poverenie súdnemu exekútorovi. V konaní pod sp.zn. 8C/262/2012 žalobca žiadal priznať mu škodu vo výške 125 eur a nemajetkovú ujmu vo výške 1.091,65 eura za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 16Er/119/2010, pričom z uvedeného spisu je zrejmé, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená exekučnému súdu dňa 13. 10. 2010, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok a táto bola uznesením zo dňa 07. 02. 2011 zamietnutá. Aj v konaní pod sp.zn. 8C/264/2012 sa žalobca domáhal škody vo výške 125 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 330 eur za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 7Er/8/2009, z ktorého vyplýva, že exekučný súd na žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, doručenej exekučnému súdu dňa 09. 01. 2009, dňa 21. 01. 2009 vydal poverenie na vykonanie exekúcie. Opierajúc sa o ust. § 3 ods. 1 písm. d/, ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ust. § 44 ods. 1, 2 a § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. 05. 2010, 31. 5. 2011 a od 01. 06. 2011 (ďalej len „Exekučný poriadok“) dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, a preto ju v jednotlivých konaniach, spojených na spoločné konanie, zamietol. Konštatoval, že samotnému uplatneniu nároku malo predchádzať jeho predbežné prerokovanie s príslušným orgánom, t.j. so žalovanou, pričom je nesporné, že žalobca mu dňa 23. 04. 2012 doručil žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a po uplynutí 6 mesiacov bola splnená zákonná podmienka pre podanie žaloby na súd, i keď k uplynutiu tejto lehoty došlo až po začatí súdneho konania. Na námietku premlčania vznesenú žalovanou proti nároku na náhradu škody vzniknutému pred dňom 23. 04. 2009 neprihliadol poukazujúc na to, že rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti bolo doručené právnenému zástupcovi oprávneného dňa 15. 07. 2010, odkedy neuplynula zákonná 3-ročná lehota do podania návrhu na súd. Následne preto zisťoval opodstatnenosť žalobcom tvrdených porušení v postupe exekučného súdu. V súvislosti s námietkou žalobcu, že zo strany exekučného súdu došlo k vykonaniu úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok argumentoval, že preskúmanie exekučného titulu exekučným súdom a následné zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nemá za následok nesprávny úradný postup ani porušenie práv oprávneného, nakoľko exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a to aj bez návrhu a nielen z hľadiska procesného, ale i príslušných hmotnoprávných zákonných ustanovení, ako to konštatoval i Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí pod sp.zn. II. ÚS 499/2010. Taktiež nemal za preukázané, že by v označených exekučných konaniach došlo k nesprávne úradnému postupu súdu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. V tejto súvislosti uviedol, že podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 05. 2010 bol exekučný súd v zákonnej 15-dňovej lehote povinný písomne poveriť exekútora vykonaním exekúcie, táto lehota však platila iba v prípade, ak bolo poverenie vydané pre exekútora na vykonanie exekúcie, v opačnom prípade a teda pokiaľ súd zistil rozpor žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadna lehota na vydanie zamietajúceho uznesenia nebola zákonom ustanovená. Takýto výklad predmetného ustanovenia označil za logický, pretože ak súd zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, tak zamietajúce rozhodnutie nebolo možné vydať v 15-dňovej lehote, keďže rozhodnutiu predchádzal postup súdu, v rámci ktorého vyzýval či už súdneho exekútora alebo oprávneného na predloženie podkladov, na základe ktorých došlo k vydaniu exekučného titulu, čo z hľadiska časovej náročnosti mohlo trvať aj niekoľko mesiacov. Množiac sa exekučné konania na základe rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc s prihliadnutím na potrebu ochrany spotrebiteľa si následne uvedomil aj zákonodarca a od 01. 06. 2011 ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zmenil tak, že lehota 15 dní neplatí, ak ide o exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku, pričom znenie ustanovenia, pokiaľ ide o vydanie zamietajúceho uznesenia, zostalo nezmenené. Navyše poukázal i na stanovisko Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 471/2012, podľa

ktorého samotné nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie je možné považovať za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote, ale je potrebné skúmať aj objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote. V tejto súvislosti poukázal na to, že v jednotlivých konaniach, spojených na spoločné konanie existujú objektívne okolnosti, pre ktoré je možné konštatovať, že rozhodnutia súdu v exekučných veciach boli vydané v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, s ohľadom na samotný postup súdu, vyžadujúci si zabezpečenie podkladov pre vydanie rozhodnutia aj na to, aký bol v konkrétnom období nápad vecí a počet osôb vybavujúcich tento nápad v rámci exekučného oddelenia na príslušnom súde. V tomto smere dôvodil tiež že, exekučný súd musel skúmať rozpor exekučného titulu so zákonom, keďže na strane povinného vystupoval spotrebiteľ, oboznámiť sa so zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami, ako aj dohodou o vyplnení zmenky a až následne mohol vo veci rozhodnúť. Postup exekučného súdu preto hodnotil ako efektívny a v súlade so zákonom, berúc do úvahy aj skutočnosť, aký bol nápad na exekučnom súde v jednotlivých rokoch a počet vyšších súdnych úradníkov, ktorí túto agendu vybavovali. Uviedol, že v konaniach vedených pod sp.zn. 8C/256/2012, 8C/260/2012, 8C/264/2012 je návrh úplne bezpredmetný, nakoľko o žiadosti súdneho exekútora bolo rozhodnuté v lehote 15 dní od doručenia žiadosti a žalobcovi teda nemohla vzniknúť žiadna majetková a ani nemajetková škoda. V ostatných konaniach mal za preukázané, že súd rozhodoval o žiadostiach o udelenie poverenia v jednotlivých exekučných veciach v čase, keď lehota 15 dní neplatila pre exekučné tituly, akými boli rozhodcovské rozsudky a exekučný súd o týchto žiadostiach rozhodol v primeranej lehote, a preto nie je možné konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu súdu či už nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote alebo bez zbytočných prieťahov. Dospel preto k záveru, že vo veciach spojených na spoločné konanie nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote a bez zbytočných prieťahov, pričom zo strany žalobcu nebolo doložené žiadne iné rozhodnutie, ktoré by konštatovalo prieťahy v konaní tak, ako je to ustanovené už v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01. 01. 2013. Uzavrel preto, že základ nároku uplatňovaného žalobcom nebol preukázaný, preto sa ďalej nezaoberal výškou škody a nemajetkovej ujmy, ani jej primeranosťou a návrh v celom rozsahu zamietol. Rozhodnutie o náhrade trov konania založil na ust. § 142 ods. 1 OSP a žalovanej, ktorá mala vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, pretože jej v súvislosti s konaním žiadne trovy nevznikli a žalovaná si ani žiadne trovy neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojim rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytkol mu tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyiac jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti, atď.. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento

nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadřila.

Odvolačný súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom tohto konania je žaloba žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáha v jednotlivých veciach náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v jednotlivých exekučných konaniach. Nesprávny úradný postup žalobca vzhľadom v nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k vydaniu rozhodnutia došlo s omeškaním dlhšej doby.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01. 01. 2013 (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Odvolačný súd úvodom poznamenáva, že v nadväznosti na čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3, 4 Listiny základných práv a slobôd (zák. č. 23/1991 Zb.) je zák. č. 514/2003 Z.z. osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov

v zákone špecifikovaným, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu, a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). Zároveň je samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7), a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem „nesprávny úradný postup“, vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003/Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prieťahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

V predmetnej veci, poukazujúc na vyššie uvedené závery, bolo potrebné posudzovať existenciu predpokladov zodpovednosti žalovanej za škodu uplatňovanú žalobcom v tomto konaní, čo súd prvého stupňa i vykonal a v tomto smere v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci. Niet totiž sporu o tom, že vo veci sp.zn. 8C/250/2012, v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 19Er/524/2010 bola dňa 15. 07. 2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného Pohotovosť, s.r.o. proti povinnej V. N., na vymoženie 818 eur s príslušenstvom, exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava sp.zn. SR 22619/09 zo dňa 14. 01. 2010, ktorá bola uznesením zo dňa 21. 02. 2011 č.k. 19Er/524/2010-9 zamietnutá a uznesením zo dňa 20. 07. 2011 bola exekúcia zastavená. Žalobca si uplatnil majetkovú škodu v sume 3.607,84 eura a nemajetkovú ujmu v sume 721,57 eura dôvodiac, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o vydanie poverenia jej zamietnutím s omeškaním viac ako 276 dní.

V konaní pod sp.zn. 8C/255/2012 si žalobca uplatnil majetkovú škodu vo výške 1.494,98 eura a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 299 eur, pričom z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 9Er/466/2010 vyplýva, že dňa 28. 06. 2010 doručil súdny exekútor exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej I. U., o vymoženie 324 eur s príslušenstvom, exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave sp.zn. SR 00540/10 zo dňa 02. 03. 2010 a žiadosť súdneho exekútora bola uznesením exekučného súdu zo dňa 23. 04. 2011 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa žalobcu spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 746 dní.

V konaní pod sp.zn. 8C/256/2012 si žalobca uplatnil majetkovú škodu vo výške 125 eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 894,34 eura za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnej veci sp.zn. 27Er/17/2011, podľa ktorého súdny exekútor doručil súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej L. G., o vymoženie 203,42 eura s príslušenstvom dňa 14. 01. 2011 a táto bola uznesením exekučného súdu zo dňa 31. 01. 2011 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa žalobcu spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 485 dní.

Obdobne v konaní pod sp.zn. 8C/260/2012 si žalobca uplatnil majetkovú škodu vo výške 125 eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 330 eur v súvislosti s exekučným konaním Okresného súdu Nitra pod sp.zn. 25Er/7/2009, kde bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému S. W., o vymoženie 26.460,- Sk doručená exekučnému súdu dňa 09. 01. 2009, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 08983/08 zo dňa 23. 09. 2008 a dňa 20. 01. 2009 bolo vo veci vydané exekučným súdom poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie.

Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa žalobcu spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním viac ako 184 dní.

V konaní pod sp.zn. 8C/262/2012 žalobca žiadal priznať mu škodu vo výške 125 eur a nemajetkovú ujmu vo výške 1.091,65 eura za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 16Er/119/2010, pričom z uvedeného spisu je zrejmé, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému F., o vymoženie 278,44 eura bola doručená exekučnému súdu dňa 13. 10. 2010, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 04085/10 zo dňa 26. 05. 2010 a táto bola uznesením zo dňa 07. 02. 2011 zamietnutá. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa žalobcu spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím s omeškaním viac ako 592 dní.

Aj v konaní pod sp.zn. 8C/264/2012 sa žalobca domáhal škody vo výške 125 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 330 eur za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 7Er/8/2009, z ktorého vyplýva, že exekučný súd na žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej V. R., o vymoženie 19.990,- Sk s príslušenstvom, doručenej exekučnému súdu dňa 09. 01. 2009, dňa 21. 01. 2009 vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Nesprávny úradný postup exekučného súdu mal podľa žalobcu spočívať v rozhodnutí o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním viac ako 186 dní.

Odpoveď, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, poskytuje ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení zák. č. 144/2010 Z.z. účinného do 01. 06. 2010 a teda v čase začatia exekučného konania (ďalej len „Exekučný poriadok“) a to v jednotlivých spojených veciach, vedených pod sp.zn. 8C/260/2012 a 8C/264/2012.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd zastáva názor, že z prejavu vôle normotvorcu obsiahnutom v zhora citovanom ustanovení plynie záver, podľa ktorého 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Prejav vôle vyjadrený v právnej norme je totiž potrebné ozrejmiť výkladovými metódami, ktoré zachovávajú autenticitu sledovaného zámeru, čo umožňuje výklad doslovný, gramatický a systematický, pričom niet dôvodu pre použitie analógie. V tejto súvislosti je zvlášť významné, že úmyslom zákonodarcu bolo práve zefektívnenie exekučného konania v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu a tak prispieť k lepšej vymožitelnosti práva. Táto požiadavka však stráca svoj základný význam a opodstatnenosť v prípade, že niet exekučného titulu pre jeho rozpor so zákonom ako materiálneho predpokladu každej exekúcie. Neznamená to však, že i vtedy exekučné konanie nemusí naplniť právo účastníka na prejednanie veci v primeranej lehote a bez zbytočných prieťahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru, aby sa tak odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Pokiaľ by ale zákonodarca mal úmysel, aby 15-dňová lehota exekučného súdu dopadala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť exekútora o udelenie poverenia, bol by to explicitne zakotvil spôsobom ako v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť (či už pozitívne alebo negatívne) v tam stanovenej lehote na rozdiel od ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, kde uložil exekučnému súdu do 15 dní od doručenia žiadosti „poveriť“ exekútora, aby exekúciu vykonal. Obdobnú paralelu možno nájsť i v odvolaní proti rozhodnutiam v exekučnom konaní, ktoré v zásade nie je prípustné (§ 202 ods. 2 OSP), pokiaľ Exekučný poriadok výslovne vo svojich ustanoveniach nezakotvuje, že odvolanie prípustné je a taktiež i v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku (napr. § 16 ods. 1, § 75 ods. 4, 5, § 92 ods. 5, § 95 ods. 3 atď.), ktoré sa na exekučné konanie použijú, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak (§ 251 ods. 4 OSP). S ohľadom na cieľ a zásady Exekučného poriadku, na ktorých je budovaný, preto jeho ust. § 44 ods. 2 nie je možné interpretovať rozširujúcim spôsobom tak, ako to predkladá žalobca. Odvolacím súdom zastávaný názor v konečnom dôsledku, s prihliadnutím na vzájomné súvislosti a účel sledovaný právnou úpravou, nemožno označiť ani za neprimeraný alebo svojvoľný výklad práva upierajúci základné práva a slobody, súčasťou ktorých je i právo na súdnu ochranu. Vychádzajúc z týchto záverov v danej veci

s ohľadom na skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučným súdom zamietnutá po dvoch dňoch po tom, ako súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia, nedošlo tak zo strany exekučného súdu k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

V ostatných spojených veciach, sp.zn. 8C/250/2012, 8C/255/2012, 8C/256/2012, 8C/262/2012, bolo potrebné posudzovať skutočnosť, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, poskytuje ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení zák. č. 144/2010 Z.z. účinného od 01. 06. 2011 a s tým súvisiace ustanovenie § 41 ods. 2 písm. c), d) Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade: c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Aplikujúc vo vyššie uvedených veciach citované ustanovenia, odvolací súd dospel k záveru, že novela Exekučného poriadku, účinná od 01. 06. 2011 vylučovala lehotu exekučného súdu na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia 15 dní v prípade, ak exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok (písm. d/ § 41 ods. 2 Exekučného poriadku). Keďže vo všetkých prejednávaných veciach bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že lehota na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia neexistovala a zákonom predpísaná nebola. Z tohto dôvodu preto v postupe exekučného súdu nemožno vzhľadnúť nedodržanie lehoty a teda žalobcom tvrdený nesprávny úradný postup.

Rovnako tak v sporom dotknutom exekučnom konaní neboli preukázané žalobcom avizované zbytočné prietahy, ktoré tvrdenie podliehalo prieskumnej činnosti súdu z hľadiska platnej právnej úpravy § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v čase vzniku zodpovednostného vzťahu, na čo odvolateľ dôvodne poukazuje. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Právo každého na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, zakotvuje i čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prietahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritéria, ktorými sú: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone, ale s ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa aj v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy.

Hodnotiac postup exekučného súdu z hľadiska týchto kritérií je významné, ako už bolo uvedené, že v konaniach sp.zn. 8C/256/2012 (žiadosť o vydanie poverenia doručená exekučnému súdu dňa 14. 01. 2011, uznesenie o zamietnutí žiadosti vydané dňa 31. 01. 2011, t.j. v lehote 15 dní), 8C/260/2012 a 8C/264/2012 (žiadosť o vydanie poverenia doručená exekučnému súdu dňa 09. 01. 2011, poverenie bolo vydané dňa 20. 01. 2009, resp. 21. 01. 2009, t.j. v lehote 11, 12 dní), exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, odsudzujúci povinného na plnenie z titulu spotrebiteľskej úverovej zmluvy. V nadväznosti na tento exekučný titul, exekučný súd viazaný ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, zvýrazňujúcim zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia ako výsledku náležitého preskúmania, okrem iného i exekučného titulu, žiadosti súdneho exekútora v jednotlivých preskúmaných veciach na vydanie poverenia zamietol, pričom rozhodol bezodkladne, po uplynutí niekoľkých dní od podania žiadosti, resp. po doručení žiadaných dokladov, a preto s ohľadom na okolnosti danej veci nemožno vzhľadnúť zbytočné prietahy a nie je možné postup exekučného súdu hodnotiť ako nesprávny s odvolaním sa na vyššie konštatované dôvody a poukázaním na exekučný titul v týchto veciach, ktorým bol rozhodcovský rozsudok, ktorý nepochybné podliehal kontrole exekučného súdu.

K žalobcom tvrdenému dôvodu nesprávneho úradného postupu v súvislosti so zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, v dôsledku čoho nie je spôsobilým exekučným titulom, odvolací súd nepovažuje za zmysluplné sa bližšie vyjadrovať a v podrobnostiach odkazuje na správne a presvedčivé dôvody napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa. Poukazuje ďalej len na to, že v tomto smere sú právne

závery ustálené judikatúrou Najvyššieho súdu SR aj Ústavného súdu SR a odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. V konečnom dôsledku sú dobre známe i samotnému žalobcovi, resp. by mu mali byť, keďže mu ako oprávnenému v exekučných veciach boli doručené tisíce rozhodnutí, týkajúcich sa danej problematiky. Za daných okolností, tak i podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť žalovanej za žalobcom v tomto konaní požadovanú náhradu škody a nemajetkovú ujmu. Odvolací súd ale tiež dodáva, že pokiaľ žalobca ani v jednej prejednávanej veci nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohol sa v rámci exekúcie vôbec domôcť ani nároku od povinného vyplývajúceho mu z úverovej zmluvy, a preto s rozhodcovským rozsudkom ako nulitným aktom v exekučnom konaní sa ani nemôže spájať vznik akejkoľvek škody oprávneného pre samotnú nemožnosť realizácie exekúcie. Premieta sa tu tak zásada, podľa ktorej „na neprávne nemožno stavať právo“.

Záverom odvolací súd konštatuje, že hoci žalobca ani nekonkretizoval svoj odvolací dôvod a postup prvostupňového súdu v konaní, ktorým malo dôjsť k odňatiu mu možnosti konať pred súdom, odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP nezistil. I ďalšie skutočnosti vytýkané žalobcom v jeho odvolaní sú bez právneho významu, keď tvrdenia v súvislosti s vierohodnosťou údajov a znaleckého dokazovania sa preskúmaného rozsudku vôbec netýkajú.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže žalovaná návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodala.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.